

14-DNEVNIK
CENA \$2.00

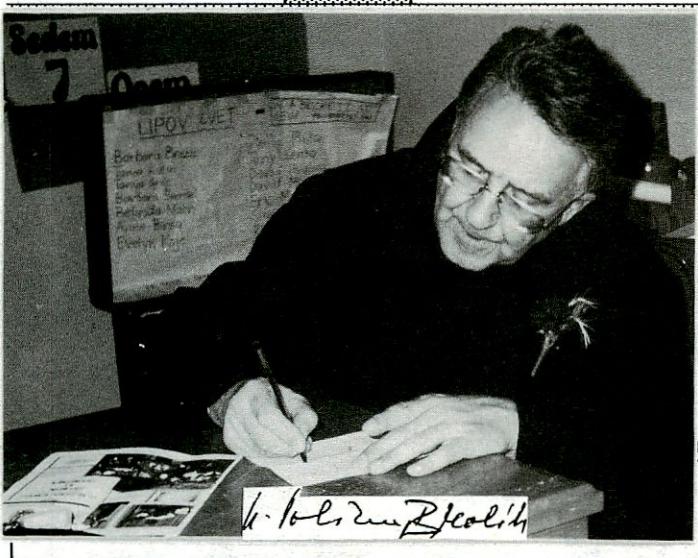
AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK
THE VOICE OF SLOVENIA
THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

NOVA PRISEGA OB SPREJETJU AVSTRALSKEGA DRŽAVLJANSTVA, ki jo je sprejel Senat - ne več kraljici temveč Avstraliji. Tekst napisal avstralski pesnik Les Muray

From this time forward under (God) I pledge my loyalty to Australia and its people, whose democratic beliefs I share, whose rights and liberties I respect, whose laws I will uphold and obey

Obljubljam (pred Bogom), da bom odslej zvest Avstraliji in njenim ljudem, katerih demokratska prepričanja delim, katerih pravice in svobode spoštujem, katerih zakone bom podpiral in se jim pokoril

Provincial Slovenske frančiškanske province Svetega križa p. Polikarp Brolih, ki je te dni med nami tudi preko našega časopisa pozdravlja vse avstralske Slovence.

Vsem Slovencem, Avstralijim, Glasu Slovencu, "partij" mi priseljene porodice ter jih poslagane na srečo lej, bodes i'm bolj, eskuhe teh likarjev. Zvez, t. žejteki i' uarovale. Vsi k, divljuje v obrazonkej, teme z ugleškev.

Leto 1 / št. 13
27. OKTOBER / VINOTOK 1993

POMEMBNI DATUMI

- * Oktobra slavi sydneyjska opera hiša svojo 20. obletnico
- *3. do 10. oktobra 93, že drugič po Sloveniji *Teden za življenje*. Teden je zaznamoval tudi prihajajoče leto 1994, ki so ga Združeni narodi razglasili za leto družine. Namens Tedna za življenje je, da bi ljudem čim bolj približali pozitivno sporočilo življenja
- *3. oktober 93 - 50. letnica razpustitve koncentracijskega taborišča Gonars, v katerem je bilo okoli 5.000 internirancev iz Slovenije.
- *8. oktober - vsakega osmega oktobra bodo v Sloveniji praznovali svoj dan cariniki, ta dan bo v prihodnje dan slovenske carinske službe
- *11. oktobra 1958 se je na Slovenskem prvič na stežaj odprlo okno v svet - televizija
- *1. november - Vsi sveti, spomin na vse mrtve; dan, ko bodo naše misli s pokojnimi sorodniki, prijatelji, znanci in vsemi tistimi, ki so kdajkoli in kjerkoli padli za domovino Slovenijo. Naj jim bo lahka zembla in naj počivajo v miru!
- *1. novembra 1918 je prevzel oblast v Mariboru takratni major in slovenski pesnik Rudolf Maister, ki je vodil približno 400 slovenskih častnikov in vojakov
- *9. novembra 1835 je bil rojen pri Cerkljah na Gorenjskem skladatelj in eden prvih organizatorjev glasbenega življenja na Slovenskem Davorin Jenko. Med drugim je napisal 31 spevoiger in scenskih glasb in okrog 200 samospevov, najslavnnejše delo je uglasbitev himne "Naprej, zastave slave"
- * 10. novembra 1899 je bil v Novi vasi na Blokah rojen pomembni slovenski kirurg in pravzaprav začetnik moderne kirurgije v Sloveniji Božidar Lavrič

V TEJ ŠTEVILKI:

- Nova prsega za avstralsko državljanstvo
- Provincial Polikarp Brolih v Avstraliji
- Po Partijčeve "Sovražiti kako strahopetno to zveni"
- Iz diplomatsko konzularnih predstavnosti
- In še o certifikatih
- "Šel je popotnik skozi atomski vek" Matej Bor, nadaljevanje
- Iz naše slovenske skupnosti

**AKTUALNO
Z UREDNIŠKE MIZE**

PO PARTLJIČEVO

Sovražiti, kako strahopetno to zveni

Sovražstvo je maščevanje strahopetcev zavoljo prestanega strahu...

B. Shaw

V otroštvu sem poleg opojno navdušuječih besed Tito Partija, novi človek vstal bo iz človeka, bratstvo in enotnost naših narodov, človek, kako ponosno to zveni... slišal še več besed o sovražstvu, saj so bili povsod okoli nas sovražniki revolucije, sovražniki socialistične preobrazbe vasi, sovražniki ljudstva, sovražna emigracija, zunanj in notranji sovražniki...

Velike besede so izginile, sovražstvo pa je obrodilo stoteren sad.

Ko pa lahko sovražstvo tako intenzivno napolni človeka in osmisli njegovo sicer prazno dušo! Ni čudno, da je Sartre napisal, kako je dovolj, da začne en človek sovražiti drugega in na koncu se bo sovražil cel svet... Gledam okoli sebe in kamor seže pogled, je razlito sovražstvo. Mariborčani sovražimo Ljubljane. Slovenci sovražijo vse, kar je kdaj prilezlo prek Kolpe ali kar smo od tam vabili k nam delat umazana dela. Desnica sovraži levico in sam sveti Danijel je napovedal, kako bojo pometli z levo stranjo... Brezposeleni seveda sovražijo zapošlene; zadnjič smo videli, da nekateri pri naši že zmeraj sovražijo Žide. Polovica Slovencev sovraži ne le Stanca Dolanca, ampak tudi gozd Martuljek in gobe. Kakor je nekdaj Dolanc sovražil sovražnike revolucije. Ko se je zamenjal sistem, vsi tekmujemo, kdo bo bolj sovražil prejšnji sistem, čeravno so nekateri znali uživati tudi v njem... Civilna iniciativa sovraži Rigelnika. Tudi zato, ker ima nepravo ime in ker ima tudi njegova žena nepravo ime in je njen rod iz Črne na Koroškem; civilni anonimneži pa misljijo, da je iz Črne gore in sovražijo tudi njo.

Ko je Spomenka, ki tudi nima ravno najprimernejšega imena in bi se že zdavnaj, če bi bila res zavedna Slovenka, lahko preimenovala v Spominčico, ko je torej Spomenka pred leti rekla, naj komunisti priznajo krivdo za povojsne poboje in naj se narod spravi, so jo napadli komunisti in jo sovražili. Potem je rekla, da je potrebno zaustaviti militantno desnico, in zdaj jo sovraži desnica... Rdeči so sovražili bele in črne, zdaj beli in črni sovražijo rdeče za nazaj in za naprej. Celo tisti, ki bi naj oznanjali božjo ljubezen na zemlji, so si iz svetega pisma zapomnili samo to, da je Kajn sovražil in tudi ubil Abla... Pa ni potrebno, da se oziramo samo po zgodovini in po politiki. Buzeranti sovražijo seksualne ženske, emancipiranke moške trote, volilci poslanke, vojaki mirovnike, mirovniki vojake, ljubljanska vlada sovraži Mrézo za Metelkovo, tašče sovražijo snahе in snahe tašče... V časopisih večkrat berem, da je sosed ubil soseda; pa ni šlo za nič hudega, ampak samo za dolgoletno sovražstvo...

Nič ne pomaga, da je Antigona pred dva tisoč in skoraj pet sto leti vzkliknila nad trupli svojih dveh sovražnih bratov, ne da sovražim, da ljubim sem na svetu... Nič ne pomaga, da je Gandhi vzduhnih, kako je svet dandasne že utrujen od sovražstva in da je celo mrki Nietzsche ugotovil, kako je sovražstvo pravzaprav maščevanje strahopetcev... Človek se vpraša, česa nas je v novi državi tako strah, da tako sovražimo. In če nihče več ne prebira Antigone, Gandhija, Sartra, Shawa in drugih, ker pač niso naši, naj povem, da je tudi Cankar napisal, ne sovražstva, ljubezen je treba... Ampak pri nas, ne samo da smo skoraj nehalo tiskati knjige, tudi brati smo jih nehalo in nekateri najbolj zavedni Slovenci se celo hvalijo s tem... V ljubljanski Drami te dni igrajo drobno in nedolžno igrico z naslovom Ljubit. Ljudje odhajajo domov prežarjeni do »Ljubit«. To pa je v času vespološnega sovražstva gotovo »subverzivna dejavnost« in zato so poskusi s finančnim primežem onemogočiti gledališča, da ne bojo uprizarjala takih neumnosti, v skladu z našo politiko in vespološnim strahom in sovražstvom...

Večkrat slišim tiste, ki jih je tako strah, da bo slovenski narod izumrl in ga bojo uničili južni balkanski Slovani, kar ni prej uspelo niti Nemcem, da je potrebno sovražiti vse južno, vse do južnega sadja in da je potrebno sovražiti tudi tiste Slovence, ki ne delijo tega sovražstva! Ampak zato moramo narediti sami vsaj nekaj »čistokrvnih« Slovencev! Ampak kako bomo Slovenci delali otroke, če tako vsevprek sovražimo druge in sebe... Za delanje otrok je, če še nisem pozabil, potrebnna ljubezen...

Štirje stebri miru na svetu so neločljivo povezani, namreč resnica, pravica, ljubezen in svoboda.

JANEZ XXIII

PIŠEJO NAM...

IVAN ŠTRUCCELL, Zahodna Avstralija—Naš naročnik Ivan Štrucell nam pošilja ti dve fotografiji s svoje farme, kjer z ženo Tončko živita že dolga leta. Ivan se nam predstavlja s pravo slovensko kučno, Tončka pa se je ponosno postavila pred vinsko klet. Ivan pravi, da nameravajo v okolici farme kopati uran, našli pa so ga tudi na njihovem zemljišču.

V svojem pismu nam postavlja vprašanje ali je zdaj v Sloveniji urejeno zdravstveno zavarovanje za slovenske izseljence, ki obišejo domovino? Pred leti se je v Sloveniji zbolel, bolnice pa ni mogel plačati.

O tej zadevi smo se pozanimali na slovenskem Veleposlaništvu in dobili odgovor, ki ga objavljamo na tretji strani.

Kar pa se tiče avstralske pokojnine lahko odgovorim kar sama. Avstralija jo pošilja tudi v Slovenijo. Seveda se je treba pred odhodom (četudi odhajate samo za nekaj mesecev) posvetovati o tem na uradu Social Security. V primeru invalidske pokojnine so morali nekateri upokojenci na ponovni zdravniški pregled. Pri starostnih pokojninah pa seveda ni težav.

Ivanu in Tončki želimo, da bi se jima uresničila želja in bi lahko še enkrat obiskala Slovenijo.

MNENJA IZRAŽENA V TEM ČASNiku NE PREDSTAVLJajo VEDNO MNENJA UREDNIŠKEGA ALI UPRAVNEGA ODBORA V CELOTI.

AVTORJI SAMI ODGOVARJajo ZA SVOJE PRISPEVKe. VSA PISMA

PRISPEVKI NAJ BODO KRATKI -
OMEJITEV JE DO 230 BESED

STRAN ZA SLOVENCE PO SVETU V SLOVENSKEM DNEVNIKU SLOVENEC

V sobotnih številkah slovenskega dnevnika Slovenec se je pojavila nova stran, posvečena Slovencem po svetu, urejeval pa jo bo Zvone Žigon.

Zvone Žigon se je oglasil pred kakim letom SALUK-u (Slovenskemu avstralskemu literarno umetniškemu krožku v Avstraliji) s prošnjo za pomoč pri njegovi diplomatski nalogi z naslovom Problem dvojne identitete slovenskih izseljencev. Na te prošnje se je v Svobodnih razgovorih, glasilu SALUK-a odzvalo nekaj slovenskih kulturnikov iz Avstralije z razmišljani o dvojni identiteti. Njihova pričevanja so bila Zvonetu Žigoni eden najbogatejših delov njegove diplomatske naloge. Septembra letos je diplomiral, zdaj pa vpisuje magistrski študij kulturne antropologije s poudarkom na etnični identiteti (slovenskih) izseljencev.

Zvone Žigon se je v Slovencu obrnil na vse Slovence in zaprosil za sodelovanje, nekaterim pa je poslal tudi svoja osebna sporočila, v katerih izraža željo, da bi se za to stran Slovencev izoblikovala posebna dopisniška mreža po svetu živečih Slovencev. Ravno v tem je torej odvisen od vseh nas. Rad bi, da bi mu sporočali kaj počnemo Slovenci, konkretno v Avstraliji - kakšna društva in organizacije imamo, kaj počno, kakšne praznike smo proslavljali, kakšno mašo smo imeli, je prišel na obisk kakšen kulturnik, politik, športnik itd. itd. Besedila naj bi imela 15 - 25 vrstic. Besedila so lahko tudi v angleščini, zaželeno pa so tudi fotografije. Za več informacij se lahko vsak obrene naravnost na Zvoneta Žigona ali pa na odgovornega urednika dr. Janeza Dularja, glavnega urednika Janija Virkla ali pa na Janeza Markeša, pomočnika obeh urednikov. Naslov: SLOVENEC, DUNAJSKA 9, 61 000 LJUBLJANA, SLOVENIJA. Tel: + 386-61-301 859 ali + 386-61-320 841 (int.12 ali 13); Fax: +386-61-320 179. S.G.

MI SPRAŠUJEMO ZA VAS — VELEPOSLANIŠTVO RS ODGOVARJA

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE V SLOVENIJI IN AVSTRALSKI SLOVENCI

1. Predlog sporazuma med Avstralijo in Slovenijo o vzajemnem zdravstvenem zavarovanju (Medicare) je v postopku usklajevanja med dvema državama in upamo, da bo podpisani v naslednjem letu. Po tem sporazumu bodo imeli Slovenci z avstralskim državljanstvom pravico do zdravstvenega zavarovanja v času bivanja v Sloveniji in enako obratno, slovenski državljeni ob obisku v Avstraliji.

2. Do podpisa sporazuma predlagamo vsem Slovencem, ki potujejo iz Avstralije v Slovenijo za krajsi čas, da se zavarujejo pred potovanjem pri avstralskih privatnih zavarovalnicah, kar lahko uredi tudi potovalni agent (travel agent).

3. Državljeni Slovenije, ki se za stalno vračajo v Slovenijo in ki nimajo zadostne delovne dobe v Sloveniji (15 let), se lahko prostovoljno zavarujejo, plačilo pa je odvisno od vrste in obsežnosti pravic, ki bodo izhajale iz tega zavarovanja.

Aljaž Gosnar
Odpravnik poslov
Veleposlanštvo RS v Canberri

OBVESTILO

Sporočamo, da je urad konzulata RS v Sydney ponovno odprt. Tako se lahko ponovno obrnete z vsemi morebitnimi vprašanji ali zadevami tudi na častnega konzula za NSW in VIC g. Alfreda Brežnika.

GLAS SLOVENIJE JE NE- DOBIČKONOSEN ČASNIK. NAMENJEN
SLOVENSKI SKUPNOSTI V AVSTRALII
***

THE VOICE OF SLOVENIA IS A NON - PROFIT NEWSPAPER IN THE
SERVICE OF THE SLOVENIAN COMMUNITY IN AUSTRALIA

IZ DIPLOMATSKO KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTEV RS

RAZPORED KONZULARNIH DNI ZA NOVEMBER 1993 VELEPOSLANIŠTVO RS - CANBERRA

SYDNEY

- 1.11.1993 od 10h do 13h v Park Royal hotelu, 30 Phillip Street, Parramatta
1.11.1993 od 15h do 18h v Slovenskem društvu Sydney MELBOURNE
2.11.1993 od 10h do 13h v Park Royal hotelu, 111 Little Collins Street, City
2.11.1993 od 15h do 18h Slovensko društvo Planica
3.11.1993 od 10h do 14h Versko in kulturno središče Kew, v prostorij Slovenskega narodnega sveta VIC

SLOVENIJA IN MEDNARODNI OLIMPIJSKI KOMITE

V 12. številki G.S. smo na strani 6, v rubriki "Po svetu" objavili del pisma Marjana Kovača, predsednika Slovenskega narodnega sveta NSW, ki je poslal v dnevnik Slovenec protestno pismo, ker je baje po neuradni poti izvedel, da bo slovenska delegacija v Monte Carlu dala svoj glas za Olimpiado 2000 Pekingu.

Od odpravnika poslov v Veleposlanstvu RS v Canberri Aljaža Gosnarja, ki se je o tej zadevi pozanimal pri samem generalnem sekretarju Olimpijskega komiteja Slovenije, smo dobili sledeče sporočilo:

"Olimpijski komite Slovenije nima predstavnika v mednarodnem Olimpijskem komiteju in tudi ni vključen v glasovanje o kandidatu za Olimpiado 2000 na Skupščini mednarodnega Olimpijskega komiteja, ki je bila 24. septembra v Monte Carlu. Slovenski Olimpijski komite ima izjemno dobre stike z avstralskim Olimpijskim komitejem, s katerim se je srečal večkrat v zadnjih dveh letih in mu tudi dajal podporo v kandidaturi Sydneya."

Aljaž Gosnar
Odpravnik poslov

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City, tel.: (06) 243 4830 fax: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov: Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.

Veleposlanštvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa so od 10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno konzularni referent: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE AVSTRALIJA (NSW in VIC)

21 Judge Street, Randwick, Sydney, NSW
Častni konzul Alfred Brežnik

Obisk urada izključno po dogovoru
(By appointment only)
Tel.: (02) 314 5116;
Fax: (02) 3996246
Poštni naslov:
P.O.Box 188, Coogee, NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE

NOVA ZEELANDIJA
Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt (Wellington), častni konzul Dušan Lajović, tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024
Poštni naslov:
P.O.Box 30247, Lower Hutt, New Zealand
Naslov v Avstraliji:
78 Victoria Street, Smithfield, Sydney, NSW 2164,
tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009
Poštni naslov:
P.O.Box 5, Smithfield, NSW 2164

Slovenija Leto turizma 93

Pogled na stari Šentjur

ŠENTJUR PRI CELJU -

Letošnji občinski praznik so v Šentjurju proslavili še posebej slovesno. Odpri so novo tržnico, na kateri so poleg domače gobne na pihala sodelovale tudi mažoretki iz Laškega, združena pevska zbornica "Skladateljev Ipavcev" in ansambel Vinka Cverleta.

Ipavčevi kulturni dnevi so potekali vse do 9. oktobra. Poleg likovnih razstav, koncertov pevskih zborov in športnih prireditev je v farni cerkvi nastopil tudi New swing kvartet. Slovesnosti so zaključili s prihodom muzejskega vlaka in mašo v starokrščanski cerkvi na Rifniku.

Občina je bila z zakonom uveljavljena 25. 11. 1980. Njeno središče Šentjur je postalo mesto leta 1990 in ima 60 ulic. Občina šteje 19. 573 prebivalcev, od tega 97 tujih državljanov. Zaposleno je 3. 059 ljudi, registriranih podjetij pa je 231, največje je Alpos (izdeluje vrtne garniture za hotele, letovišča, za gostinske in zasebne vrtove).

*

PRVI TURISTIČNI RALLY MIROX: GEOSS - VALVASOR

Pred kratkim so izpred spomenika GEOSS (geometrično središče Slovenije) odpeljali na 125 kilometrov dolgo pot udeleženci prvega turističnega Rallyja Mirox 93. Posvečen je bil 300. obletnici Valvasorjeve smrti, trasa pa je bila speljana po tistih poteh, po katerih naj bi bil slavni polihistor s svoje rezidence na Bogenšperku hodil raziskovati Cerkniško jezero. Pot je vodila torej do Litije in Bogenšperka, po dolini Temenice do najstarejšega samostana v Sloveniji Stične. Ustavili so se na Muljavi, si ogledali Jurčičeve rojstno hišo in nadaljevali pot proti Turjaku. Obiskali so Trubarjevo spominsko sobo na Rašici. Nato se je Rally nadaljeval prek Lašč do Nove Štife, kjer stoji znamena romarska cerkev sv. Marije (v njej je nekoč redno maševel naš pater Niko). Zadnji del pa je šel čez Sodražico in Bloško planoto, končal pa se je v Cerknici. Udeleženci so morali odgovoriti tudi na šest vprašanj o slovenski kulturni dediščini.

*

ŠTAJERSKI MUZEJSKI VLAK - V času mariborskega sejma Gost-tur so pripravili prvo vožnjo, ki so jo namenili 130-obljetnici koroške proge. Vlak je odpeljal zjutraj iz Prevalj proti Mariboru, zvečer pa se je spet vrnil na Koroško. Najstarejši vagon je bil iz leta 1893. Korošci so se z vlakom odpeljali na ogled trgatve stare trte na Lentu v Mariboru.

*

SEJEM V ILIRSKI BISTRICI - Vsakega prvega in šestnajstega v mesecu dobi stari del Ilirske Bistrice živahnejšo podobo. Okrog sto razstavljalcev iz Slovenije in Hrvaške prodaja vse kar si je mogoče zamisliti na semnju: suho robo, oblačila, nakit, orehe in zelišča, drobno tehnično blago za gospodinjska in druga hišna opravila. Bistrica se ponaša z bogato tradicijo, najmanj sto let se že srečujejo kupci okrog stojnic. Vseh devetdeset stojničnih mest je letos razprodano že do konca leta.

*

OŽIVLJANJE MESTA MARIBORA - S trto porasel hribček bo postal simbol štajerskega središča pod vinorodno Piramido. V mestu in okolici se nameravajo še posebej posvetiti turizmu. Stiri območja tvorijo identiteto mesta in okolice: staro mesto jedro, Pohorje s poletno in zimsko ponudbo, reka Drava in vinska cesta. Posebno pozornost bodo posvetili simboliki, ki so jo zasledili v Mariboru.

*

GRAD BORL MEDNARODNO KULTURNO SREDIŠČE? - Grad Borl (blizu Ptuja) za zdaj sameva. V obdobju po koncu druge svetovne vojne so mnogi "poskrbeli", da je iz njega izginila praktično vsa oprema. Lotili so se tudi grajske kapele, iz katere je izginila že druga nabožna slika. Gre za umetniški deli velike kulturno-zgodovinske vrednosti. Na gradu so obnovili streho in oporne zidove. Nameravajo pa vanj prenesti različne oblike kulturnega življenja: razstave, strokovna srečanja, koncerte itd.

Z VLAKOM V ŽIVALSKI VRT - Slovenske železnice so ponudile za ves oktober zanimivo novost - izlet z vlakom v Ljubljano na ogled živalskega vrta. Iz ljubljanske postaje so potnike vozili do živalskega vrta posebni avtobusi, vozovnice iz vseh krajev Slovenije pa so bile s popustom.

*

POSODOBLJENI BLEJSKI CASINO - Turistično podjetje Casino Bled je za obnovo in povečanje prostorov namenilo 1, 1 milijona mark. Uredili so klimatske naprave, povečali prostore, montirali video sistem nadzora, kupili igralne mize in igralne avtomate. Direktor podjetja je dejal, da se je promet povečal za 250 odstotkov, obisk pa za 100 odstotkov. Casino bo tako posredno pomagal razvijati blejski turizem.

*

RAZŠIRJENO TUDI BLEJSKO IGRIŠČE ZA GOLF - Nalžba v devet novih lukanj je stala štiri milijone mark. Poleg nadaljnje širitve igrišča načrtujejo nove objekte. Tako blejsko igrišče za golf z že 18 lukanjami + 9 sodi med deset odstotkov največjih igrišč na svetu.

*

FOTOGRAFIJE SLOVENIJE

BODO PREPOTOVATE SVET - Projekta Foto session v Sloveniji se je udeležil tudi ameriški fotograf Leonard Freed (Newyorčan). Deset fotografij Slovenije je rastavljenih v avli poslovne stolpnice TR 3 v Ljubljani in bodo v okviru razstave Fokus: Slovenia prepotovalo svet. Ostale posnetke je Freed podaril Uradu vlade za informiranje, ki jih namerava uporabiti za mednarodno predstavitev RS.

*

MIHAELOV SEJEM - Gibanju, ki želi obudititi plemenita izročila preteklosti na domžalsko-kamniškem območju, so se pridružili tudi Mengšani. Prvemu koraku - oživitvi nekdanjega grba - sledijo tudi drugi in eden od njih je oživitev nekdanjega Mihaelovega sejma, ki je bil nekoč nekaj časa največji na Gorenjskem, po drugi svetovni vojni pa je poplnoma zamrl.

*

OD NURNBERGA DO MORJA TUDI PO SLOVENIJI - 20. generalna skupščina mednarodne delovne skupnosti Turistična pot Nurnberg-Pyhrn-Jadran se je odvijala v Viteški dvorani mariborskega mestnega gradu. Na zasedanju je bilo tudi močno zastopstvo Hrvaške. Oživila je "turistična vroča linija" za obveščanje avstrijskih in nemških turistov o dogajaju v Sloveniji, poudarek pa je na različnih prireditvah in dodatnih sezonskih turističnih ponudbah.

*

BOVEC - V bovških hotelih so zadovoljni z letošnjim obiskom turistov. Domačih gostov je bilo 47 odstotkov, od tujih gostov jim je uspelo zadržati italijanske goste, čedalje bolj se čuti porast nemških, obisk iz držav Beneluksa, Velike Britanije in Nizozemske pa je upadel.

TO IN ONO IZ SLOVENIJE

BRANILI SO SLOVENIJO

V Cankarjevem domu v Ljubljani so ustanovili Združenje vojnih veteranov Slovenije. Gre za nepolitično stanovsko organizacijo tistih, ki so v vojnem obdobju (od 17. 5. 1990 do 26. 10. 1991) "s puško, peresom, sliko ali besedo branili Slovenijo". Janez Janša, slovenski obrambni minister pa je izjavil, da ni več mogoče prenašati kritic, med katero šteje predvsem akcijantijo generalske (prejšnje JLA) pokojnine, ki znaša do 130.000 tolarjev. medtem, ko neto plača brigadirja Slovenske vojske znaša le 90.000 tolarjev. Janša je še dejal, da "tisti, ki je desetletja služil Beogradu in zatirjal demokratične težnje slovenskega naroda dobi izjemno pokojnino in da oficir poražene vojske prej pride do visoke pokojnine kot pa invalid slovenske Teritorialne obrambe ali policije do poštene invalidnine."

PONOVNO NAPETOST MED SLOVENIJO IN HRVAŠKO

Po nam že znanih zapletih do katerih je prišlo med Slovenijo in Hrvaško zaradi nameravane naselitve bosanskih beguncov na zahodno obalo Istre, kjer imajo slovenska podjetja in posamezniki svoje počitniške domove, se zadeva še kar naprej zapleta. Po nekaterih poročilih slovenske tiskovne agencije STA so hrvaški vojaki zahtevali ključe od slovenskih domov v Novigradu, da bi v te naselili bosanske begunce, slovenskim vozilom pa so celo zamenjali voziške tablice in nataknili hrvaške. Po pritožbi zunanjega ministra Lojzeta Peterleta se je hrvaška vlada sicer opravčila, vendar se naseljevanje beguncov iz srednje Bosne nadaljuje. Ostreje kot Slovenija pa so reagirali v istrski župniji. Za njih pomeni takšno naseljevanje ustvarjanje nekakšne Herceg-Istre, saj bi šlo za sprememjanje identitete Istre in naseljevanje ljudi, ki bodo glasovali za vladajočo stranko HDZ in za dr. Franjo Tuđmana, ki v Istri ni kaj preveč popularen. Zaplet s slovenskimi domovi vsekakor še ni končan.

SLOVENSOST DRUŠTVA ZAMOLČANIH GROBOV

Pododbor Gračarice je sporočil, da bo pokop zamolčanih žrtv upora okupatorjevemu in boljševističnemu teroru iz jeseni leta 1943 v Mozlju in Hrvaci 7. novembra letos. S skromno in tiho slovesnostjo bodo pokopali tu postreljene in zasute slovenske može in fante ter prisostvovali maši zadušnici. Nato se bodo odpavili na Kočevsko reko.

IN ŠE SPOMINSKE PLOŠČE POBITIM DOMOBRAVCEM

Številnim spominskim ploščam, ki jih odkrivajo po Sloveniji za medvoyne in povoje žrtev se je pridružila še ena v Šmihelu pri Novem mestu. Od 129 žrtv komunizma je bilo v tej župniji pobitih po koncu vojne kar 97. Glavni govornik na svečanosti je bil Tine Velikonja, maša pa je vodil ljubljanski pomožni škof Jože Kvas. Pripravljalni odbor je izdal tudi knjižico s podatki žrtv ter nekaterimi fotografijami. Spominsko ploščo žrtvam komunizma pa so odkrili še tudi v Stožicah pri Ljubljani. Na njej je 31 imen.

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA JE PREDSTAVILA PROGRAM ZA LETO 1994

Napovedujejo izid širih knjig z izseljensko tematiko, več znanstvenih posvetov in obsežno znanstveno raziskavo današnji podobi slovenskega izseljenstva. Redni letni občni zbor so napovedali za začetek decembra.

SIM za leto 1994 med drugim pripravlja tudi gostovanja, kulturne izmenjave itd.

SLOVENIJA NA SKUPŠČINI INTERPOLA

Slovenija je članica te največje medvladne policijske organizacije na svetu že od novembra lani. Zasedanja se je letos udeležila že drugič. Predstavniki 135 držav so v svoje vrste sprejeli šest novih držav, med njimi tudi Makedonijo, ZR Jugoslavijo pa so izločili iz te organizacije.

NOVI REKTOR MARIBORSKE UNIVERZE DR. LUDVIK TOPLAK

Člani sveta Univerze v Mariboru so z veliko večino glasov imenovali dr. Ludvika Toplaka, rednega profesorja Pravne fakultete za rektorja Univerze. Dosedanji rektor je bil dr. Alojz Križman.

KDAJ BO PRIZADETIM POVRNJENA SKODA?

Položaj prisilnih mobilizancev v nemško vojsko, izgnancev, ukradenih otrok in vseh, ki jim je bilo uničeno imetje ali so utrpeli drugo škodo, ni urejen, zato je čedalje več prizadetih začelo vlagati odškodninske zahtevke, saj ti v nekdanji Jugoslaviji niso bili rešeni, zdaj pa še v Sloveniji potekajo ti postopki prepočasi.

VERSKI POUK V ŠOLAH

Slovenija je poleg Albanije in Bolgarije edina država v Evropi, ki še nima verouka ali verskega pouka v šolah, so izjavili duhovniki mariborske dekanije.

O STAVKI SLOVENSKIH POLICISTOV

To kar se je dogajalo za časa stavke policistov na slovenskih mejah, je presegalo vse meje. Nekaj tisoč ljudi, ki je želelo vstopiti ali izstopiti iz države na 36 mejnih prehodih, si bo ta dan zapomnilo, saj je bilo ponekod treba čakati tudi po štiri ure. Ni čudno, da je avstrijski poslovnež, ki se je peljal v Ljubljano, o Sloveniji dejal: "Uboga država, ki policije ne zna spraviti v red!" Za nas, ki živimo v Avstraliji pa so take in podobne stavke čisto vsakdanja stvar, kajne?

POSLANSKO DARILO SLOVENSKIM OTROKOM

Družinski prejemki naj bi se povečali s splošnim otroškim dodatkom, ki naj bi bil uveljavljen že l. 1996: za predšolskega otroka 13 odstotkov, za šolsko obveznega 16 odstotkov, za otroka od 15 do 26 leta starosti pa 17 odstotkov zajamčene plače.

MEDNACIONALNA OBRAČUNAVANJA

Že po samem začetku vojne med pripadniki različnih narodov bivše Jugoslavije, ki poprijema tudi značaj verskih nestrnosti je bilo slutti, da se Slovenija ne bo mogla izogniti mednarodnemu obračunavanju njenih državljanov z juga, pa tudi med delavci, ki so na začasnom delu v Sloveniji in opravljajo tista umazana dela, ki jih Slovenci niso hoteli. Med take kraje je treba pristeti predvsem Jesenice in Velenje, kjer je prebivalstvo še posebej narodnostno mešano. Nerede pa povzročajo tudi "veseljaki", n.pr. na Jesenicah, kjer se občani pritožujejo, da vijenji obiskovalci gostinskimi lokalov do zgodnjih jutranjih ur kričijo, vpijejo, jokajo, zaganjajo motorje in se pretepajo. Omenjajo tudi razbijanje okenskih stekel, unicevanje okoliških zvončev, mazanje sten in človeške iztrebke na stopniščih. K tistim, ki že dolga leta živijo v Sloveniji pa je zdaj prištetih še begunce, ki delajo in bodo delali Sloveniji preglavice. Nedavni popis teh res ni pokazal predvidene številke 70.000, ampak samo okrog 25.000 (morda se nekate iz straha tudi niso prijavili). Kako naivno je bilo misliti "da se vojna na Balkanu Slovenije ne tiče".

GRB ŠENTJURJA PRI CELJU

V Šentjurju je vse do leta 1496 izpričana vikariatna župnija, potem se je kraj odcepil od prafare Ponikva. Leta 1539 je bil trgu podeljen grb, dobil pa je tudi izredno lep pečatnik z likom svetega Jurija na konju in napisom ter pravico do nižjega sodstva.

MC DONALD'S TUDI V LJUBLJANI

Tudi v glavnem mestu Slovenije bo ameriška veriga Mc Donald's kmalu odprla svojo restavracijo, ta bo v strogem središču, na Copovi ulici 14, v prostorih sedanje slasčičarne.

BAROMETR PRILJUBLJENOSTI V SLOVENIJI - OKTOBER

Barometer je tokrat zaznal precej sprememb. Na prvo mesto, ki je bilo nekako rezervirano za Milana Kučana se je prerinil smučarski as Bojan Križaj. Krog ocenjevanj zaradi slabega plasmana zapuščata dr. Alojzij Suštar in France Bučar. Miša Molk je na tretjem mestu, dr. Janez Drnovšek na četrtem, Jelko Kacin na petem, Janez Janša na šestem, dr. Dimitrij Rupel na enajstem, na dvanajstem pa Lojze Peterle.

ČASTNI DOKTORAT ZA DR. JANEZA DRNOVŠKA

Predsednika slovenske vlade je ob bivanju v ZDA povabil predsednik bostonske univerze dr. John Silber naj pride predavat na svetovni forum univerze. Ob tej priložnosti pa bi University of Boston dr. Drnovšku izročila tudi naziv častnega doktorja pravnih znanosti.

NOVEMBRA DRAŽJI POKOP NA LJUBLJANSKIH ŽALAH

Javno podjetje za pokop na Žalah bo od novembra naprej zaračunalo za osnovni pokop s krsto 33.668 tolarjev in za osnovni pokop z žaro 26.321 tolarjev.

PONAREJEV ALCI DOKUMENTOV V SLOVENIJI SO VRHUNSKO OPREMLJENI

Eden od vzrokov, da se po Sloveniji pojavlja čedalje več ponarejenih dokumentov, tako prometnih in voznih dovoljenj kot tudi potnih listov ter bivalnih dovoljenj, je povečano število tujev. Tako so prišli policisti do odkritja največje tiskarne ponarejenih listin na slovenskih tleh, zaplenili pa so tudi številne zgoraj omenjene dokumente. Cena uradnega potnega lista je 500 DEM, zamenjava fotografije pa n.pr. stane dodatnih 50 DEM. S preiskavami nadaljujejo.

LETOŠNJI VPIS NA FAKULTETE NAJVEČJI V ZGODOVINI

Začelo se je novo študijsko leto in samo v predavalnice obeh ljubljanskih univerz je letos sedlo več kot 11.700 brucev, skupaj z nekaterimi ponavljalcii in "pavzerji" pa bo v prvih letnikih približno 14.000 študentov. Na fakultete se je vpisalo skoraj 90 odstotkov slovenske mladine, ki je končala šolanje. Kljub temu bo ostalo zunaj fakultet še približno 2.500 kandidatov.

ŠE TURISTIČNA

Mošt se spreminja v vino. K Martinovanju bodo letos pristavile piskrček tudi Slovenske železnice z Martinovim vlakom. Na Martinovo soboto, 13. novembra bodo organizirale izlet z Martinovim vlakom na Stajersko na obronke Slovenskih goric. Na vlaku bodo izletniki deležni bogatega Martinovega kosila, potem pa bodo poskušali vina in na koncu prigrznili v pristni vinski kleti. Pekli bodo kostanj, krstili novo vino, med vožnjo tja in nazaj pa bo seveda veliko zabave in dobre volje.

PO SUETU

TRAŽAŠKI SLOUENCI SPET NEENOTNI

Pred novembrskimi tržaškimi občinskimi volitvami so Slovenci še naprej razdvojeni. To je vse, kar je mogoče povzeti z zadnjih burnih sestankov vodstev njihovih organizacij in strank, ki jih združujejo. Čas pa bo pokazal, kakšne bodo posledice sprejetih odločitev.

NASTAJA HRVATSKI SVETOUNI KONGRES ZA SLOVENIJO

Po zgledu Slovenije ga bodo ustanovili 28. oktobra v Mariboru. Iniciativni odbor, ki se - kot vse kaže - zgleduje po slovenskem svetovnem kongresu, deluje že od poletja tudi v Sloveniji, podobno kot v večini drugih držav po svetu, kjer živijo Hrvati. Takšne organizacije so Hrvatje že ustanovili pri nas v Avstraliji, na Novi Zelandiji in drugod. V Sloveniji bodo poskušali spodbujati dobre odnose med dverma državama, Slovenijo in Hrvaško. Tudi Hrvatje, ki živijo v Beli krajini in na Dolenjskem so se odločili vključiti v to organizacijo. Tudi med njimi sedaj teče akcija, podobno kot drugod po svetu, s katero zbirajo denar za elektrifikacijo Dalmacije. Z vsega sveta se steka denar v poseben sklad. Vsak Hrvat prispeva po en odstotek od svojih dohodkov.

SVETOVNI KONGRES O UESOLJSKIH POTOVANJIJH NA MADŽARSKEM

Drugi svetovni kongres o vesoljskih potovanjih in komunikacijah bo potekal v Budimpešti od 5. do 7. novembra. Kongresa se bodo udeležili strokovnjaki za neznanе leteče predmete (UFO), prvi človek, ki je stopil na Luno, ameriški astronaut Neil Armstrong, strokovnjak zveze NATO za letalstvo Wendelle C. Stewens in nemški socialni antropolog Michael Hesemann.

AUSTRIJA BO UKINILA DELOUNA MESTA

Avstrijska industrija bo bo v prihodnjih petih do šestih letih zaradi odpiranja držav vzhodne Evrope ukinila od 40.000 do 50.000 delovnih mest, kar je 10% vseh delovnih mest v industriji.

NANSENVO ODLIKOVANJE

Visoki komisariat ZN za begunce (UNHCR) v Ženevi je človekoljubno organizacijo Zdravni brez meja odlikoval z Nansenovim odlikovanjem. Na slovesnosti v ženevski Palači narodov je visoka komisarka Sadako Ogata dejala, da je odlikovanje namenjeno tudi okoli 1000 nevladnim organizacijam, ki se posredno ali neposredno ukvarajo z begunci.

MONARHIJA V ITALIJI?

Zagovorniki monarhije v Italiji zahtevajo, da se čimprej izpelje referendum, na katerem naj bi se dravljeni odločili glede odprave republike in uvedbe monarhije. Akcijski komite je že zbral okrog 3000 podpisov privržencev ideje, da se na oblast vrne kraljevska rodbina Savojev.

BEOGRAD - PRESTOLNICA KRIMINALA

Prebivalci srbskega glavnega mesta vedno bolj trepečejo pred valom čedalje hujšega nasilja. Najbolj preplašeni so podjetniki, saj je bilo ubitih že nekaj. Pribaja tudi do obračunavanja med tolipami. Najbolj so preplašeni tisti, ki so si pridobili denar z vojnimi dobičkarstvom. Srbija se ponaša z enim največjih kriminalcev, vojnimi zločincem in dobičkarjem Arkanom, ki so ga že pred leti, še pred vojno na Balkanu iskale svetovne kriminalistične službe. Ta se pojavlja zdaj na Kosovu, zdaj na Hrvaškem v takozvani Srbski Krajini in v BIH, pravi strah in trepet pa je v Beogradu.

ZELENA LUČ ZA MAASTRICHTSKI SPORAZUM

Nemško ustavno sodišče je dalo zeleno luč za maastrichtski sporazum o evropski uniji. Sporazum je po presoji sodišča v skladu z demokratičnim odločanjem, ki je zapisano v nemško ustavo.

RODNA GRUDA

Urednik Rodne grude Jože Prešeren v uvodni besedi oktobrske številke govori o delitvi političnih strank v Sloveniji, kjer prihajata vse bolj do izraza "desna" in "leva" stran. O vplivu takih političnih prehranj v matični domovini na izseljenstvo pa pravi sledče: "Vse te domače delitve se počasi prenašajo tudi med naše ljudi na tujem. Zdaj iz ene zdaj iz druge države nam poročajo o poskusih nekaterih skupin ali celo posameznikov, zlasti t.i. "desne strani", ki si poskušajo podrediti posamezna društva ali vpliv nad drugimi društvji. Mar res prihaja do nove politizacije izseljenskih društev, katerih večina je le kulturna, podpora, družabna? Je res slovenski parlament dal eni sami stranki pravico pokroviteljstva nad slovenskimi društvami po svetu? Morda ni naključje, da prav k nam, na SIM in na naše uredništvo, ki nismo vezani na nobeno stranko, prihaja vse več ljudi s takšnimi vprašanji."

SVOBODNI RAZGOVORI

V septembriski številki je objavljeno med drugim tudi pismo našega rojaka, pesnika Berta Pribca, ki se je pred letom dni preselil v Slovenijo, na Primorsko. O tem kako na svoji koži občuti begunce iz južnih krajev pravi tako:

“Naša vas je polna prišlekov iz Bosne in južne Istre, takozvanih Morlakov ali sorodnikov Hercegovcev, prav tako so krvavi in nasilni. Polastili so se nekaj hiš in njiv, celo moji teti so vdrli v hišo in nočejo ven iz nje in zdaj jih mora tožiti. Mojemu bratrancu pa grozijo celo z ubojem, če bi hotel nazaj, kar mu je oče pustil v zapuščini in sodišče tudi odločilo. Za Božič lani sem se spoprijel z enim takim nasilnecem, ki je prišel v vas in grozil bratrancu s sekiro in potem še meni. Komaj da smo tega Morlaka ugnali s policijo, ki je prišla še kar hitro, v sedmih minutah. Seveda, niso vsi ti ljudje slabí. Nekateri nam nosijo mala darila, da bi se nam prikupili. Moji otroci se igrajo včasih s temi otroci in upam, da se bodo ta mladi vsaj asimilirali v našo skupnost. Ima pa naša vas težave z nekaterimi od njih. Povem vam, da bi tisti dan lani za Božič najraje prišel nazaj v Avstralijo...”

VESTNIK SLOVENSKIH DOMOBRANCEV IN DRUGIH RODOLJUBOU

Letos je v Buenos Airesu zadnjič izšla revija *Vestnik* slovenskih domobrancov in drugih rodoljubov. Časnik je začel izhajati leta 1948, takoj po prihodu prvih beguncov v Argentino. V teku let je spremenjal svoje ime in leta 1963 so se domobranci (borci) odcepili od *Vestnika* in ustanovili novo revijo, ki se je najprej imenovala *Vestnik borcev*, nato pa od leta 1964 *Tabor*, ki še vedno izhaja..
Uredništvo *Vestnika* je letos ob slovesu zapisalo, da slovo ni preveč grenko, saj bo delo nadaljevalo glasilo *Zaveza*, ta že tretje leto izhaja v Ljubljani.

MLADINA

V 40. številki od 12. oktobra 93 piše Igor Mekina med drugim tudi o tem kako bo slovenski zakon o ukinitvi dvojnega državljanstva vplival na Srbe in Črnogorce:

“...Sicer pa bo zakon, če bo sprejet, še najbolj koristen za polnjenje državnih blagajn razvptih balkanskih režimov. V upanju na skorajšnji sprejem slovenskega zakona o preprečevanju dvojnega državljanstva so v Srbiji in Crni gori na primer že drašično zvišali takse za vpis in izpis državljanstva. Za vpis v državljanstvo ZRJ državljanji po novem plačujejo 1000, za izpis pa 1500 nemških mark.”

PRIMORSKE NOVICE

Devana Jovan razmišlja o tem kakšne plodove lahko obrodi nedavni obisk delegacije zamejskih Slovencev v francoskem Strasbourgu, ob Bruslu druga prestolnica akupnosti, kjer domujejo Svet Evrope in Evropski parlament. Novinarka pravi, da o slovenski manjšini te palče še sploh niso slišale. Slovenci pa so tokrat povedali svoje: tukaj smo in vaši smo. Italija se ne more več sprenevedati. Italija je sicer vzoren primer tega kako se zaščitijo pravice manjšin, vendar le nemške na Južnem Tirolskem in francoske v Val d'Aosti.

GOSPODARSTVO

VZORČNI PRIMEREK LASTNINSKE NAKAZNICE, KI OMOGOČA UPORABO CERTIFIKATOV

LASTNINSKA NAKAZNICA št.	0000000
BRINOVEC ROBERT	
PRIIMEK IN IME IMETNIKA	LITUŠKA 51, JESENICE
NASLOV IMETNIKA	SEVERNICA P.O., JESENICE
NAZIV PREJEMNIKA	LITIJSKA 10, JESENICE
NASLOV PREJEMNIKA	428
ZAPOREDNA ŠTEVILKA VPISA V SEZNAM PREJEMNIKA:	
PODATKI O ZAKONITEM ZASTOPNIKU	1309962505255
EMŠO	
BRINOVEC MOJCA	
PRIIMEK IN IME	LITIJSKA 51, JESENICE
NASLOV	
Brinovec Mojca	
DATUM PREJEMA:	31.12.93
PODPPIS IMETNIKA ALI ZAKONITEGA ZASTOPNIKA	

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA EKONOMSKE ODNOSE IN RAZVOJ	POTRDILO	
IMETNIK	0512992500029	
EMŠO ALI ŠTEVILKA EVIDENČNEGA RAČUNA	SIT 77.900,00	
IZPOLNI PREJEMNIK	9865748	
MATIČNA št. PREJEMNIKA		
STATUS IMETNIKA:	2	1 ZAPOSLEN, 2 DRUŽINSKI ČLAN, 3 OSTALO
VRSTA CERTIFIKATA:	1	1 CERTIFIKAT DRŽAVLJANA 2 CERTIFIKAT Z DEMOKRALIZACIJE 3 CERTIFIKAT Z DELAVEVZUGO NEGOS. ORG. 4 CERTIFIKAT Z NEIZPLAČANIM PLAĆE
NAČIN LASTNINJENJA:	2	1 INTERNA RAZDELITEV 2 INTERNA RAZDELITEV IN NOTRAHODNI ODKUP 3 JAVNA PRODAJA DELNIC PODIJETJA 4 PRODAJA DELNIC INVESTICIJSKE DRUŽBE
VPMITE USTREZNO ŠTEVILKO		
PODPLHNOST PODATKOV IMETNIKA ALI ZAKONITEGA ZASTOPNIKA JE PREVERJEN		
Mojca		
DAM	MESEC	LETU
PODPPIS PREJEMNIKA	1	

ROJSTNI DAN SLOVENSKE ZAKLADNICE
Minilo je leto dni od ustanovitve Zakladnice Republike Slovenije, katere osnovna funkcija je upravljanje državnega premoženja. Ustanove, kot je zakladnica, prej v Sloveniji niso poznali (niti v okviru Jugoslavije), saj je njena vloga povezana s prvinami tržnega gospodarstva. Zakladnica predstavlja glavno državno blagajno, v smislu pravočasnega izpolnjevanja proračuna, zagotavljati pa mora tudi stalno likvidnost proračuna. Ena temeljnih nalog pa je tudi upravljanje z javnim dolgom.

SEJEM SODOBNE ELEKTRONIKE
Štirideseti sejem sodobne elektronike je bil v Ljubljani od 4. do 8. oktobra. Na njem je razstavljalo 441 razstavljalcev iz 21 držav. Poudarek letos je sejemske predstavitve je na telekomunikacijah, radiodifuziji in avtomatizaciji. Sejem je odpril minister za znanost in tehnologijo dr. Rado Bohinc. V govoru je poudaril, da je slovenska elektronska industrija na mednarodni primerjalni ravni.

EVROPSKO PRIZNANJE ZA SIMONA TOPLAKA

Predsednik ptujskega izvršnega sveta Branko Bruman je pred dnevi pripravil sprejem za priznanega kmetovalca in vinogradnika Simona Toplaka, ki je prejel evropsko nagrado Giovanni Marcoria za kmetijstvo, prehrano in okolje. Gre za posebno priznanje, ki so ga začeli podeljevati leta 1986.

PRENEHAL ROK ZA QDKUP STANOVANJ V DRUZBENI LASTI?

Zakon o prodaji stanovanj je začel veljati 19. oktobra 1991 in predpisal dveletni rok za odkup. Prodanih je več kot polovica stanovanj, ki so bila za nosilce stanovanjske pravice izredno poceni (do 10.000 DEM), danes pa so že vredna okrog 60.000 DEM. Rok za imetnike stanovanjske pravice vojaških stanovanj pa je pričel veljati šele letos januarja. Na zakon za odkup nacionaliziranih stanovanj pa se še čaka.

MEHANO ODKUPIL LICENCO ZA BLAGOVNO ZNAMKO BARBIE
Izolskemu podjetju se na široko odpirajo vrata na ameriški trg. Mehano je ena največjih tovarn igrac v Evropi, ki uspe več kot 80 odstotkov svojih igrac prodati na tujih trgih. Letos pričakujejo za 22 milijonov mark prodanih igrac. Tovarna nima niti enega kredita in posluje pozitivno.

ZAUPANJE V SLOVENSKE IZDELKE
V poplavi novih zasebnih prodajaln s cenejšim in tudi manj kakovostnim tujim blagom je priseganje prodajalcev na visokokakovostno slovensko blago gotovo izjema. Lastniki prodajalne Forma Slovenica, ki so jo pred kratkim odprli na Linhartovi 36 v Ljubljani, so se odločili, da bodo delali v skladu z gesлом: Trgovina, ki zaupa slovenskim izdelkom. Zato prodajajo samo kakovostne izdelke domaćih proizvajalcev, kot so Mura, Svilanit, Elkroj, Zlatarna Celje in Steklarska šola.

IZ GORENJA NOVE, OKOLJU PRIJAZNE, HLADILNO-ZAMRZOVALNE NAPRAVE

Prehod celotnega programa bodo končali prihodnje leto, ko bodo kot polnilno sredstvo HCF 134 a zamenjali s pentanom. Od takrat bodo Gorenjeve hladilno-zmrzovalne naprave nosile znak "Blauer Engel", "Modri angel". Naložba bo stala okoli deset milijonov mark. Tako so Veleničani prehiteli mnoge druge znanje evropske in svetovne izdelovalce.

TEČAJNA LISTA - slovenskih tolarjev (SIT) Oktober 1993

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	76.0234	76.4810
Nemčija	1 DEM	71.8693	72.3019
ZDA	1 USD	114.9336	115.6252

IZ SLOVARJA TUJK

Certifikat - 1. izkaz, potrdilo; pismeno spričevalo, 2. vrsta državnih obveznic v ZDA

***

S pomočjo lastninskih nakaznic bo lahko vsak Slovenec po izbiri unovčeval znesek s certifikata. Država je obvestila državljanje RS, da je njihov certifikatski račun uradno odprt. V obvestilu je še kratek nagovor predsednika vlade dr. Janeza Drnovška.

Nastopil je torej pomemben trenutek lastninskega procesa v RS. Doslej je bilo lastninjenje v rokah politične in strokovne javnosti, zdaj pa je nenadoma postalo problem vsakega državljanja. Vrednost vseh certifikatov za dva milijona državljanov je 8 milijard mark, kar pomeni 35 odstotkov vsega družbenega premoženja.

Stvar vsakega posameznega državljanja Slovenije je kaj bo naredil s certifikatom. Del teh bo možno vložiti v podjetja, del pa v sklade. Pravijo, da je certifikate pametno vložiti v več podjetij, saj če neko podjetje propade, gre v nič tudi certifikatni delež vlagatelja.

Kako bomo prišli do certifikatov Slovenci po svetu - državljanji Slovenije pa drugič.

SLOVENSKI DOLGOVI 1,8 MILIJARDE USD

Slovenija je v tujini trenutno zadolžena za 1,8 milijarde dolarjev, vendar v to vsoto niso vračunani: dve novi posojili v višini 100 in 80 milijonov dolarjev, devizni dolg do varčevalcev v Sloveniji in na Hrvaškem iz sistema Ljubljanske banke ter še 600 do 800 milijonov dolarjev tako imenovanega jugoslovanskega dolga, ki pride na Slovenijo.

PRIZNANJE MANAGER LETA 93 ZA TRI SLOVENSKE DIREKTORJE

Dobili so jih: Metka Wachter iz Krke, Borut Mokrovič iz Term Čatež in Branko Pavlin iz Cometa.

RAZGLASILI DOBITNIKE SQ

Komisija za podelitev znakov SQ - Slovenian Quality - Slovenska kakovost, je v dvorani Gorenjskega sejma razglasila dobitnike teh priznanj, ki jih bodo podelili predvidoma novembra letos.

Za podelitev znakov QS se je potegovalo 59 podjetij s 184 izdelki ali storitvami.

Komisija je 43 podjetjem podelila 136 modrih znakov SQ - sloveslovensko poreklo; 12 podjetjem

15 zlatih znakov SQ - mednarodni preizkus, zelene (najvišje) znake QS - sistem kakovosti ISO 9000 - pa so dobila tri podjetja: Iskra Števci Kranj d.o.o. za izdelavo podatkovnega registratorja POREG 4; Slovenijavino Ljubljana za pripravo vin vincent in valvasor ter sirupov bapy; TIM Laško pa za izdelavo fasade Demot "Plus" in gradbenega stiroporja SGP 15.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE S PANDURJEVO CARMEN NA FESTIVALU V MEHIKI

Najelitnejši in največji festival v mehiškem mestu Guana Juato je trajal do 24. oktobra. Največ medijske pozornosti je požel znameniti ameriški glasbenik in skladatelj Philip Glass. Drama Slovenskega naravnega gledališča Maribor pa ni zaostajala za njim prav veliko.

Občinstvo v Bogotì, Caracasu in Ciudad de Mexica je slovenske umetnike za izvedbo Carmen, mariborskega mladega avtorja in režiserja Tomaža Pandurja nagradilo že prej, tokrat pa so bili v Guana Juatu deležni prav evforičnega aplavza in ovacij. Mnogi gledalci so na velikanskem odru kar zaplesali z nastopajočimi. Prva kritika iz agencije Finsat News je bila "pravi svetovni triumf mariborskega teatra".

NATEČAJ MLADIKE

Tržaška revija Mladika razpisuje literarni natečaj za izvirno in še neobjavljeno črtico, novelo ali cikel pesmi. Rokopise je treba poslati v dveh čitljivo pretipkanih izvodih na naslov: Mladika, Via Donizetti 3, 34133 Trst, do 31. decembra 1993. Rokopisi morajo biti opremljeni samo s šifro ali gesлом.

Izid natečaja, ki je odprt vsem, ne glede na bivališče, bo razglasen ob slovenskem kulturnem prazniku - Prešernovem dnevu - na javni prireditvi. Nagrajencem bodo izplačane nagrade v italijanskih lirah.

CANKAR PO DVANAJSTIH LETIH

Dela Ivana Cankarja niso bila uprizorjena v ljubljanski Drami že dvanaest let. Letos pa si bodo Ljubljanci lahko ogledali klasično komedijo Za narodov blagor tako v Drami kot v Mestnem gledališču ljubljanskem.

NOVI SLOVENSKI FILM, PRVI PRIZORI POSNETI V PUCONCIH
Ekipa ljubljanskega Pegaz filma je posnela v Puconcih pri Murski Soboti prve prizore novega slovenskega filma Namesto koga roža cveti, edinega letošnjega filmskega projekta, ki ga financira kulturno ministrstvo. Scenarij sta po istoimenskem delu, lanski uspešnici Ferija Lainščka, za katero je dobil nagrado kresnik, napisala avtor romana in režiser Andrej Mlakar. Film o ciganski duši in življenju bodo snemali na različnih koncih Prekmurja, največ pa v romskem naselju Crenšovci.

STOPARJEVE RAZISKAVE SLOVENSKIH GRADOV

Dr. Ivan Stopar je po dolgih letih raziskovanj pripeljal do konca svoj projekt Grajske stavbe v vzhodni Sloveniji v petih knjigah. Na vrsti sta Kranjska in Primorska. V knjigi so med drugim tudi bogate fotografije slovenskih gradov in njihove notranjosti.

MARIBOR JE KULTURNO GLEDALIŠKO ZAŽIVEL - začelo se je 28. Borštnikovo srečanje, na katerem se bo do 30. oktobra zvrstilo 11 izbranih tekmovalnih gledaliških uprizoritev ter čez 30 spremjevalnih predstav, koncertov, razstav, strokovnih srečanj in komercialnih predstav.

KNJIGA O SOŠKI FRONTI

Poslednji ofenzivi Soške fronte (napad na Bovec) je posvečeno najnovejše delo dr. Heinz von Lichema. Knjigo s 300 stranmi v italijanščini in z naslovom Grappa 1917 L'attacco austro-tedesco e la prima difesa italiana, je avtor predstavil 23. oktobra v kobariškem muzeju. Von Lichem je eden izmed pobudnikov postavitve kobariške muzejske zbirke, ki jo je dopolnil z dragocenim darilom, originalnim dnevnikom generala Alfreda Kraussa, vojskovodje, ki je 24. oktobra 1917 leta zaukal topovski napad na Bovec. Von Lichem je potomec modrokrvne rodbine povezane z habsburško.

KIPAR IVAN NAPOTNIK

V ljubljanski galeriji Ilirija na Tržaški 40 so odprli razstavo izbranih kipov iz stalne galerije Ivan Napotnik v Soštanju. Napotnik je v slovenskem prostoru najbolj poznan po malí plastiki v lesu. To je njegova posebnost v slovenski umetnosti moderne. Gre za kiparja, ki je presegel meje podobarstva, ki se ga je najprej izučil. Pogost Napotnikov motiv so ženski liki, otroci in delavci, predvsem usnjarji. Na sliki: kiparsko delo Ivana Napotnika Boginja ljubezni, brušen les, 1946, 36 x 26 x 8 cm.

LIECHTEINTSEINSKI KNEŽJI PAR OBISKAL SLOVENIJO

Kneza Liechtensteina, Hansa Adama II., je na uradnem obisku v Sloveniji spremljala njegova soprga knjeginja Marie. Na poti v Soško dolino sta si visoka gosta ogledala vršičko rusko kapelico iz prve vojne, po obisku kobariškega muzeja pa še cerkev, grobničo francoskih kraljev in knjižnico v samostanu Kostanjevica pri Novi Gorici. Ded njegove knežje visokosti Hans-Adamo II. je sodeloval na Soški fronti kot vodja človekoljubne organizacije.

SLOVENSKO

Janez Gradišnik

OB IZIDU NOVE KNJIGE JANEZA GRADIŠNIKA SLOVENSKO ALI ANGLEŠKO

Izšla je pri Mohorjevi družbi, ob predstavitvi pa so pripravili okroglo mizo. Udeleženci: Janko Moder, dr. Janez Dular, Marjeta Humar in Alenka Gložančev. Janez Gradišnik je že pred desetletjem napisal priročnik z naslovom *Ali še znamo slovensko*, štiri leta pozneje ga je razširil in ponatisnil z naslovom *Za lepo domačo besedo*. V reviji *Srce in oko* ter v dnevnem časopisu je potem opozarjal na pretirano rabo tujih besed v javnem življenju. Zaradi vse večje uporabe tujk pri imenih podjetij, izdelkov, ovojnjin, oglasov itd., ki so velikokrat v tujih jezikih, največkrat v angleščini, so se udeleženci okrogle mize odločili, da bodo pripravili izjavo, naslovljeno ustreznim oblastnim telesom, javnim ustanovam in javnosti sploh. Zavzeli se bodo za ustanovitev telesa, ki naj bi učinkovito in trajno skrbelo za obrambo slovenščine.

DRŽAVO IMAMO KAJ PA ZDAJ?

SLOVENCI IN PRIHODNOST

Zbornik 32 avtorjev

NAROČILA
po tel.: 061/219 125
ali v vseh knjigarnah.

ŠEL JE POPOTNIK SKOZI ATOMSKI VEK

Matej Bor (1913 - 1993)

A WANDERER IN THE ATOM AGE

Matej Bor (19913 - 1993)

3

Sel je popotnik skozi atomski vek
in je na tržnicah, kjer prodajajo vse,
tudi marelice in šmarnice
zgodaj spomladi,
prodajal svoje srce.
In ko ga je razprodal,
je rekel: Kaj sedaj?
Vprašal je kanarčka: Ali naj kupim tebe?
— Kaj boš z menoj zdaj, ko nimaš srca?
Vprašal je psa: Ali naj kupim tebe?
— Pretepal bi me zdaj, ko nimaš srca.
Vprašal je zvezdo: Ali naj kupim tebe?
— Kam me boš spravil zdaj, ko nimaš srca?
In nazadnje je sklenil, da si pozida
hišico
tam na obronkih atomskega veka.
In tako je tudi storil.
In ko so ljudje hodili mimo in vpraševali:
Kdo živi v tej hišici,
da nikoli ne odpre ne oken ne vrat?
je rekla hišica:
Človek, ki se je skril vame,
ker ga je sram, da je prodal svoje srce.
— Gotovo ga je prodal slabo,
so dejali in pognali svoje limuzine
naprej skozi atomski vek.

4

Sel je popotnik skozi atomski vek
in je srečal človeka,
ki je razložil njegovo dušo.
Razložil jo je,
zložiti pa je ni več znal.
Popotnik mu je plačal,
kar je terjal,
spravil tako razloženo dušo v kovček
in je šel naprej.
Od psihiatra do psihiatra.
In vsi so bili kakor otroci,
ki jemljejo drug drugemu igračo iz rok,
katero so razložili,
da bi jo znova zložili,
a vse zastonj —,
pa tudi če jo zložijo,
jo zložijo narobe.
In ko je nazadnje, truden od vsega tega,
pozabil kovček v čakalnici,
je imel težave
v uradu za najdene predmete,
saj ni znal povedati,
kakšna je bila njegova duša.
Vse, kar je vedel, je bilo to,
da je bila razložena,
takšnih razloženih duš
pa je dosti in vsak dan več.

III

A wanderer went through the atom age
and in the market squares where all things are for sale,
from apricots to lilies of the valley
in early spring,
he bartered away his heart.
And having sold it,
said: «What now?»
He asked a canary: «Shall I buy you?»
«What would you do to me now that you've no heart?»
He asked a dog: «Shall I buy you?»
«You would only beat me now that you've no heart.»
He asked a star: «Shall I buy you?»
«Where could you put me now that you've no heart?
At last he resolved to build
a hut,
there on the outskirts of the atom age;
and this he did.
When people passing by it asked:
«Who lives in this hut
that never opens the windows or the door?»
the hut replied:
«A man who hides inside,
from shame at having sold his heart.»
«He must have sold it cheap,»
they said, and drove on in their limousines
right through the atom age.

IV

A wanderer went through the atom age
and met a man
who tore his soul apart.
Tore it apart,
but could not join it up again.
The wanderer paid him
what he asked,
put his dismembered soul into a case
and went on.
From one psychiatrist to another.
And they were all like children
who from each other take a toy,
pull it apart,
then try to make it whole again,
but all in vain, —
for even if they do
they get it wrong.
And when at last, wearied of it all,
he forgot his case in a waiting room,
he had trouble
in the Lost Property Office,
since he could not tell them
what his soul looked like.
All he knew was
that it had been dismembered,
and such dismembered souls
increase in numbers day in day out.

ZDRAVJE

ASTRONOMIJA

DEJAVNOSTI SLOVENSKE MREŽE ZDRAVIH MEST 1992/93

Svetovna zdravstvena organizacija je leta 1986 z vključitvijo 11 mest začela projekt Zdrava mesta v Evropi. Postavljena so bila načela "Zdravje za vse do leta 2000" ter pogoji in prednosti za doseg postavljenih ciljev. Projekt je uspel in konec prvega petletnega obdobja je bilo vključeno 375 mest, 18 državah pa delujejo nacionalne mreže. Slovenska mesta Ljubljana, Maribor in Celje so se pridružila leta 1989 in so delovala v takratni jugoslovanski mreži. Letos pa so si v Sloveniji v programu zdravih mest zadali organizacijo sejma "Mini Paracelsus", potekal bo od 4. do 6. novembra na Ptaju in bo prikazal delovanje slovenskih zdravih mest z osrednjo temo "Voda".

V SLOVENIJI 30 OBOLELIH ZA AIDSOM

Število naznanih primerov aidsa po starosti: od 0 - 11 mesecev eden; od 20 - 24 let eden; od 25 - 29 let devet; od 30 - 34 let pet; od 35 - 39 let pet; od 40 - 49 let 5; od 50 - 59 eden; več kot 60 let eden — vsi moški; ženska le ena od 50 - 59 let. Stevilo naznanih primerov aidsa po območju prebivališča, stalnega ali začasnega: Celje tri, Koper štiri, Kranj eden, Ljubljana dvanajst, Maribor tri, Murska Sobota nihče, Nova Gorica tri, Novo mesto eden, Ravne na Koroškem eden. Razen dveh, eden iz Maribora in eden iz Kranja, so vsi s stalnim prebivališčem v Sloveniji.

MEDNARODNI POSVET "VARNA TRANSFUZIJA"

Prvi mednarodni posvet dežel Alpe-Jadran z naslovom Varna transfuzija je potekal od 15. do 16. oktobra letos v Mariboru. To znanstveno srečanje je združilo izvedence iz Avstrije, Bavarske, Hrvaške, Italije, Madžarske in Slovenije. Pojem varne transfuzije se začne že pri posodi za hrambo, poteka skozi ves proces do same transfuzije, katero danes odklanja vse več pacientov. Prof. dr. Edvard Glaser z mariborske bolnišnice je dejal, da morajo zdravniki, ki si pridobivajo naziv spezialist transfuziologije skozi "tri gosta sita". Orisal je tudi pomembnost računalnika pri celotnem postopku, saj jih ta opozarja na iztekače roke za hrambo krvi.

ASTRONOMI ČAKAJO NA STRAHOVITO SREČANJE S PLANETOM JUPITROM

Dvajsetega julija ali okrog tega datuma 1994 bo komet Shoemaker-Levy 9 "skoraj zagotovo" treščil v Jupiter s hitrostjo 60 kilometrov na sekundo in se bo uničil, ko bo prodiral skozi gosto Jupitrovo atmosfero. Energijo, ki se bo takrat sprostila, lahko primerjamo z močjo "srečanja" asteroida z Zemljo pred 65 milijoni let. Kakih 100.000 let potem je naš planet menda oviral plič prahu, tako da je izumrla dosti živalskih vrst, med katerimi so bili tudi dinozavri.

To bo dogodek tisočletja, je dejal strokovnjak geološke službe v ZDA Eugene M. Shoemaker, ki je skupaj z ženo Carolyn in izkušenim lovcom na komete Davidom H. Levyjem marca letos odkril novi komet.

UDAR NA JUŽNI POLOBLJ JUPITRA?

Astronomi pravijo, da bodo kosi kometa treščili na južno poloblo Jupitra, na tisti strani, ki gleda proč od zemlje. Pričakujejo, da se bo ob udarju blisko s 100-krat močnejšo svetobo, kot je svetloba Venere. Opazovalci na zemlji bodo lahko gledali le svetobo, odbito od Jupitrovega velikega satelita IO. S pomočjo astronomske tehnologije pa bodo vseeno uspeli posneti dogajanje s kamermi. Količina energije, ki se bo sprostila, po vsakem udaru, bo tako močna, da bo morala povzročiti dolgotrajne posledice v atmosferi, menijo celo, da bo komet ustvaril na Jupitru nov, velikanski sistem viharjev, podoben znani rdeči lis. Ker bi se lahko okoli planeta ovil velik oblak prahu, bi lahko nastale velikanske meglice in to bi utegnilo ohladiti Jupitrovo stratosfero.

The advertisement features several pieces of domestic appliances arranged in a grid-like pattern against a dark background. On the left, there's a large refrigerator with its door open, showing shelves and compartments. Next to it is a built-in oven with a stovetop above. To the right is a tall refrigerator with multiple compartments and shelves. In the bottom right corner, there's a front-loading washing machine. The central text reads: "One of the leaders in refrigerators, freezers, stoves, ovens, washers & dryers." Below this, the brand name "gorenje pacific" is written in a stylized font, with "Domestic Appliances" underneath. At the very bottom right, the text "0285/LITTLE & ASSOC." is visible.

UTRINKI IZ NAŠE SLOVENSKE SKUPNOSTI

25 LET SLOVENSKEGA SVETIŠČA...

Slovensko versko in kulturno središče Sv. Cirila in Metoda v Melbournu je proslavilo 17. oktobra svojo 25-letnico. Patru Baziliju je s pomočjo pridnih slovenskih rok in dobrotnikov uspelo pred petindvajsetimi leti pozidati lastno slovensko svetišče, kjer je skupaj z drugimi frančiškanskimi bratiduhovniki opravil, kakor je povedal na radijski oddaji 3 EA, okrog 300.000 obhajil, krstov 1.405, birmancev je bilo 384, prvoobhajancev 86, poročil je 615 parov, na pokopališču pa je iz slovenske cerkve pospremil 298 rojakov. Statistika dejavnosti slovenskega verskega in kulturnega središča pa je še daleč večja, saj se je tokom let v dvorani pod cerkvijo zvrstilo na stotine kulturnih in drugih prireditev. Pater Bazilij je danes v "napol pokoju", popoln počitek mu ne dovoljuje urejevanje revije Misli. Mcnda mu privoščimo počitka kar vsi in obenem izrekamo svoje spoštovanje za tisto trdo, včasih nadvse težavno delo, ki ga je med Slovenci v Melbournu opravil, čeprav ostaja tako za njim, kot za delom slovenske skupnosti tudi nekaj grenkobe in nesporazumov. Toda so trenutki, ko se take reči pozabijo, ko je treba stopiti skupaj in zaploskati in izreči spoštovanje za vse kar je bilo storjeno dobrega. Pater Bazilij si je zaslужil miren počitek med svojimi rojaki, saj ga pridno in vestno nadomestuje današnji predstojnik pater Tone.

Ob obletnici sta patra Tone Gorjup in Valentin Bazilij pripravila zanimiv spored za ves teden, od večera za zakonce, do večera za maldino, maše tridnevnice, ki so jih opravili provincial Slovenske frančiškanske province Svetega križa iz Ljubljane p. Polikarp Brolih, pater Valerijan Jenko iz Sydneysa in pater Janez Tretjak iz Adelaide. Provincial Brolih je na dan glavne svečanosti vodil slovesno sonačevanje. Po maši je bil v dvorani kratek kulturni program, na katerem je zapel tudi moški pevski zbor pod vodstvom Katarine Vrisk. Mladi pa so ponovno predstavili pravljico Slavček in vrtnica. Med slovenskimi in avstralskimi gosti je bil tudi odpravnik poslov Veleposlanštva RS iz Canberre Aljaž Gosnar.

***

OBLETNICA KLUBA JADRAN

Slovenski primorski socialni klub Jadran je v soboto, 16. oktobra s kratkim kulturnim programom in zabavo proslavil 22 let svojega obstoja. Tudi na tej svečanosti je bil prisoten odpravnik poslov RS Aljaž Gosnar. Na žalost se tega večera zaradi bolezni ni mogel udeležiti predsednik kluba Valentin Breclj. Želimo mu skorajšnjo ozdravitev in da bi kot predsednik dočakal še več obletnic tega slovenskega kotička v širnem Melbournu, ki so ga prav tako kot vse druge zgradile pridne roke avstralskih Slovencev. Vsem članom društva še na mnoga leta!

***

IZŠLA NOVA ŠTEVILKA LITERARNE REVIE SVOBODNI RAZGOVORI

Leto XI, številka 3, piše na platnicah oktobrske številke Svobodnih razgovorov, literarne revije SALUK-a (Slovenski literarno umetniški krožek), ki jo urejuje naš pesnik iz Sydneysa Jože Žohar. Tudi v tej številki se na 46 straneh najde precej zanimivega branja. Od poezije Pavle Gruden, Danice Petrič, Ivana B. Legiša, Milana Vincetiča, Stane Cepuš in Marjana Štravsa, do proze Jožeta Žoharja in Ljenka Urbaniča. Zanimivi so spomini na bratomorno vojno Jožeta Košoroka pod naslovom "Od panzerja in Dakija v svobodo" ter Antona Blaznika "Pohod v strahu". V reviji so objavljeni tudi pisma Zvoneta Žigona, Berta Pribca in Antona Blaznika. Najde se pa še kaj več zanimivega branja. Zanimivo je to, da nekateri slovenski novinarji iz naše avstralske slovenske skupnosti (predvsem na radiju) niso niti naročeni na to revijo in tako jo seveda niti ne omenjajo. Škoda, da ignoriramo in tako malo cenimo prostovoljno delo naših avstralskih rojakov. Revija izide nekajkrat na leto, naročite pa jo lahko na naslov: Jože Žohar, 19 A Hume Crescent, Werrington, NSW 2747.

***

SLOVENSKI HUMORISTIK TONCA IN VANCA ŽE V AVSTRALIJI

Ekipa slovenskih kulturnikov iz Trsta je prispela v Sydney v četrtek, 22. oktobra. Kdor se želi do solz nasmejati humoristkama Tonci in Vanci, naj posluša obvestila na slovenskih radijskih oddajah. Melbournčani ju zelo dobro poznamo, saj sta že nekaj tednov redni gošči vsake radijske oddaje v slovenskem jeziku na Radiu 3 EA.

VPIS ZA POUK SLOVENŠČINE NA UNIVERSITY HIGH SCHOOL V MELBOURNU S 23. OKTOBROM

Vpis za pouk slovenščine bo vsako soboto do konca novembra. Vpišejo se lahko otroci od 5. razreda osnovne šole naprej in odrasli. Studij je možen tudi na daljavo. Za več informacij lahko pokličete na telefon: 348 1720 ali Aleksandro Ceferin na telefon: 802 4326.

"DUHOVNIK NAJ BO VEDNO NOSILEC DOBROTE IN MIRU".

je dejal provincial Polikarp Brolih v pogovoru z Marizo Ličan, na slovenski oddaji radia 2EA v Sydneyu in nadaljeval: "ki je temeljna postavka evangelija. Prav tako redovnice - sestre. Eni in drugi naj prinašajo življenski optimizem, dobroto, mir in dobrohotnost do vseh, ne glede na prepričanje in kakršnokoli oglašenost, ker je cerkev za vse!"

Na Marizino vprašanje ali bo pater Valerijan Jenko stal v Avstraliji je odgovoril: "To je v glavnem odvisno le od njega. Sam se bo odločil ali ostane ali pa se bo vrnil v Ljubljano. Vsekakor pa pričakujemo novega predstojnika, ki ga bo vpeljal v delo pater Valerijan." P.Brolih je dejal, da redovnice sicer niso v njegovi oblasti, zaenkrat pa da se je doseglo, da bosta sestri v Sudneyu ostali dokler bosta sami želeli.

S.G.

SLOVENSKI AVSTRALSKI KLUB PLANICA LTD WOLLONGONG

P.O.Box 1866, Wollongong NSW 2 500
Naslov: 136 - 140 Princess Highway, Figtree, NSW 2525.

SPOROČA

Odbor Kluba Planice v Wollongongu vabi vse Slovence, njihove sorodnike in prijatelje na prireditve, ki jo bosta imeli Tatjana Turk (Tonca) in Ingrid Verk (Vanca), igralki iz Trsta. Med nami bosta v nedeljo, 7. novembra 1993. Istega dne bo tudi maša v čast vsem svetnikom, katerim je naša cerkev posvečena. Maša bo ob 17h, po maši pa bo v dvorani nastop naših umetnic iz Trsta.

***

Klub Planica v Wollongongu praznuje to leto deseto obletnico nakupa cerkve in klubskih prostorov. Ta jubilej bomo praznovali

v soboto, 20. novembra 1993.

Zgodaj zjutraj se bo začelo balinarsko tekmovanje, ob 16h bo slovenska maša, ob 18h zvezčer pa pozdrav gostov in kratek kulturni program v dvorani, nato sledi večerja in prosta zabava. Igrali bodo Veseli Gorenjci. Za več pojasnil lahko pokličete Ivana Rudolfa, na telefon: 042-847 364.

Vljudno vas vabi odbor kluba Planice.

Tajnica Margaret Hatežić

Margaret Hatežić

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia
 Dining Settings   Bentwood Chairs
 Rocking Chairs   Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
 Scoresby VIC 3152
 Ph: (03) 764 - 1900
 Fax: (03) 764 - 1461

SYDNEY BRANCH

2A Bessemer Street
 Blacktown NSW 2148
 Ph.: (02) 671-5999
 Fax: (02) 621-3213

A KONCU SE NASMEJTE...

UVOŽENA IZ HRVAŠKE

Hrvaški predsednik dr. Franjo Tuđman naredi nekaj narobe, soproga Ankica vzklikne: "O moj bog, kaj si storil?" Franjo pa jo popravi: "Ankice, ko sva sama, me lahko kličeš kar Franjo."

POLICISTA IN PATER

Pater se sprehaja ob Dravi in se sreča z dvema policistoma. Policist: "Pater, zakaj imate obvezano glavo, vas je kdo nabukal?" Pater: "Zjutraj sem z glavo zadel ob bojler." Tovariš butne policista: "Kaj pa je bojler?" Policist: "Kaj me sprašuješ, saj veš, da ne hodim v cerkev."

VOJAŠKA MULA

Na nekem spomeniku vojaški muli je pisalo: "Ta mula je v življenju brnila 12 vojakov, 5 oficirjev, 2 generala in eno mino."

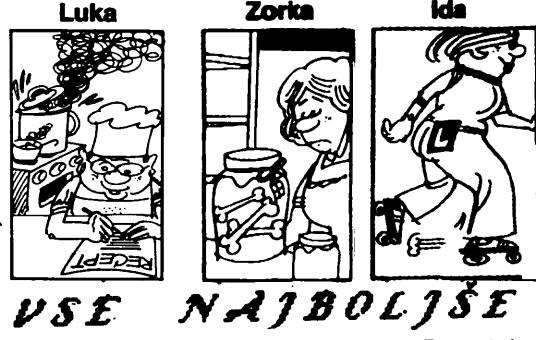
GLAS SLOVENIJE

Založnik-Založba GLAS Ustanovitelji in upravni odbor-Dušan Lajović. Alfred Breznik. Štefan Merzel in Stanka Gregorič Upravniki-Štefan Merzel. 265 Nicholson Str. Footscray, Vic 3011; telefon (03) 687 5176 Glavna in odgovorna urednica-Stanka Gregorič, 2/15 Allandale rd. Boronia. Vic 3155; telefon - fax: (03) 762 6830 Uredniški odbor-Draga Gelt, Toni Gržina, Lojze Košorok, Vinko Rizmal, Ljenco Urbančič Tehnično oblikovanje, umetniška izdelava in priprava strani - Stanka Gregorič; Računalniška osnova za prvo stran - Draga Gelt;

Logo - Frances Gelt: Distribucija - S. Z. Gregorič

Informacije: STA - Fax poročila Slovenske tiskovne agencije, OBVESTILA SLOVENSKEGA VELEPOSLANIŠTVA iz Canberre in SLOVENSKEGA KONZULATA iz Sydneya, SLOVENIAN BUSINES, SLOVENEC, DELO, DRUŽINA, VEČER, BROŠURE O SLOVENIJI, MLADINA, NAŠA SLOVENIJA, RODNA GRUDA, MLADIKA, REVUJA SLOVENIJA v angleščini, Radio SBS, 3 ZZZ

GODOVNIKI

Samo naročilnice in čeke pošiljati na naslov uprave. Vse ostale prispevke pa na naslov

uredništva:

GLAS SLOVENIJE
 2 / 15 Allandale Rd. Boronia 3155
 Victoria , Australia
 Telefon-fax: (03) 762 6830

Naročam GLAS SLOVENIJE

PRILOŽEN ČEK ZA:
 letno naročino \$ 50,00
 ali polletno \$ 30,00

UPRAVA: GLAS SLOVENIJE

265 Nicholson Street
 Footscray, Victoria 3011

Podpisani(a) .....

Ulica in kraj .....

Država ..... Poštna št. ....

Podpis ..... Datum .....